

סקר צרכים תעסוקתיים בגליל המערבי מסמך מתודולוגיה

מטרות הסקר

מטרת הסקר הינה לבחון את מצבם התעסוקתי של תושבי אזור הגליל המערבי על מנת לעצב תכניות התערבות בתחום התעסוקה לטיפול באוכלוסייה. הסקר ביקש לבדוק את מאפייני תעסוקתם של התושבים, מאפייני אבטלתם וכן החסמים השונים העומדים בפניהם בבואם להשתלב בשוק העבודה ולהתקדם בו. ההנחה היא כי זיהוי החסמים העיקריים יאפשר מחד בניית תכניות התערבות המתמקדות בצרכי האוכלוסייה המסוימת ואשר מטרתן לשלב את מי שאינם עובדים בשוק העבודה, ומאידך, לטייב את מעמדם של העובדים במשרות שהן בשולי שוק העבודה או של המועסקים במשרות חלקיות שהיו מעוניינים להגדיל את היקף עבודתם.

אוכלוסיית המחקר

אוכלוסיית המחקר כללה תושבים יהודיים בגילאי 18 - 40 המתגוררים באזור הגליל המערבי על פי שלוש מועצות: מעלה יוסף, מרום הגליל ומטה אשר (ובישובים יהודיים).

שיטת הדגימה

שיטת הדגימה היא שיטת דגימה מקרית פשוטה בה נדגמו תצפיות על פי חלוקה לשלוש מועצות מקומיות: מעלה יוסף, מרום הגליל, מטה אשר. בכל יישוב המשתייך לאחת מהמועצות המקומיות נדגמו מספר תצפיות על פי מפתח ייצוג היישובים של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. על מנת שניתן יהיה לנתח את הנתונים ברמת הפרט לא נדגמו שני בני זוג מאותו משק הבית.

המדגם

מדגם הסקר כולל 905 תצפיות של מרואיינים בגילאים 18 – 40 אשר מתגוררים בישובים היהודיים באזור הגליל המערבי.

מדגם הסקר השווה להתפלגויות המרכזיות הקשורות לדמוגרפיה ולשוק העבודה להתפלגויות המקבילות בסקר כ"א. האוכלוסייה בסקר כוח אדם הנה האוכלוסייה היהודית ביישובים הכפריים בנפות עכו וצפת בגילאי 18-40 לא כולל המשרתים בצבא. לכן, יצרנו מטריצה המייצגת את ההתפלגות המשותפת של שתי התכונות מגדר והשכלה (עד 12 שנות לימוד ללא תעודת בגרות, תעודת בגרות ועל תיכוני ואילך) במדגם. מטריצה זו הושוותה לרשת דגימה מקבילה מנתוני סקר כוח אדם לשנת 2006 תוך עריכת שקלול וחישוב מקדמי ניפוח לכל נחקר. כל העיבודים בהמשך חושבו לאחר השקלול הני"ל.

במועד הראיון דיווחו 653 מרואיינים כי הם עובדים, 140 מרואיינים דיווחו כי אינם עובדים ומחפשים עבודה ו 111 מרואיינים דיווחו כי הם אינם עובדים ואינם מחפשים עבודה (למאפייני המדגם ראה לוח 1, בפרק תיאור הממצאים).

בשל שיעורי היענות נמוכים של אוכלוסיית המחקר לסקר (אחד מתוך חמישה הסכים להתראיין) והצורך ביצירת מדגם גדול ומייצג של האוכלוסייה הורחבה אוכלוסיית הסקר לגילאי 18 – 40. ההנחה שעמדה בבסיס החלטה זו היא כי התנהגות הפרטים בשוק העבודה אינה שונה באופן מהותי בגיל 35 לעומת גילאי 36 – 40.

שאלון הסקר

מבנה

שאלון הסקר הנו שאלון מובנה – סגור במסגרתו ניתנו למרואיין מספר אפשרויות תשובה לבחירה עבור כל שאלה.

שאלון הסקר כולל שתי גרסאות על פי מצבם התעסוקתי של המרואיינים: הגרסה הראשונה מיועדת למי שהיו מועסקים בעת הראיון, ואילו הגרסה השנייה עבור מי שדיווחו כי אינם עובדים בעת הראיון. כאשר הקבוצה האחרונה נחלקת לשתי תת קבוצות: מובטלים ואינם משתתפים בכוח העבודה.

תוכן

כל אחת מגרסאות השאלון כוללת שישה פרקים, כאשר לפרק הראשון שתי גרסאות על פי מצב תעסוקתי של המרואיין בעת הראיון. שאר הפרקים משותפים לכלל המרואיינים. פרקי השאלון:

1. **מצב תעסוקתי והיסטוריה תעסוקתית בשלוש השנים האחרונות, לפי שלוש קבוצות: מועסקים, מובטלים, אינם בכוח העבודה.** תת פרק זה כולל שאלות באשר למספר מקומות העבודה, היקף המשרה הכולל, משלח יד, ענף כלכלי, שכר, שביעות רצון במקום העבודה, אפשרויות קידום, שיטת תשלום שכר, מאפייני היסטוריה תעסוקתית בשלוש השנים האחרונות, דרכים לחיפוש ומציאת עבודה ועוד. מי שדיווחו כי אינם עובדים (מובטלים ואינם בכ"ע) התבקשו לענות ביחס לעבודה האחרונה בה עבדו. כמו כן, הוצגו בפניהם שאלות ביחס לחיפוש עבודה בהווה וכן הסיבות להפסקת העבודה האחרונה בה עבדו.

2. **מאפייני הו אנושי – השכלה ומקצוע.** תת פרק זה כלל שאלות באשר לרמת ההשכלה של המרואיינים (לפי מספר שנות לימוד פורמאליות ותעודה אחרונה), בעלות על מקצוע או הכשרה בתחום מסוים, המידה בה עושים שימוש במקצוע/כישורים שרכשו בעבר במסגרת מקום העבודה, עניין להשתתף בקורס הכשרה מקצועית/השלמת השכלה ולימודים בהווה.

3. **הסדרי תחבורה – נגישות, זמינות ועלות.** תת פרק זה כלל שאלות באשר לאופן ההגעה למקום העבודה (תחבורה ציבורית, רכב פרטי, "טרמפ"), לזמינות ונגישות הסדרי התחבורה

מיישוב המגורים של המרואיין, עלות הנסיעה ומשך הזמן הדרוש על מנת להגיע למקום העבודה. מי שדיווחו כי אינם עובדים (מובטלים ואינם בכ"ע) התבקשו לענות ביחס לעבודה האחרונה בה עבדו.

4. **מסגרות טיפול לילדים קטנים – מעונות יום לגיל הרך, משפחתונים, גנים לילדים בגילאי טרום חוק חינוך חובה, מועדוניות וצהרונים לשעות אחר הצהריים.** תת פרק זה כלל שאלות באשר לשילוב ילדים במסגרות טיפול משלימות, סידורים חלופיים לטיפול בילדים ולמספיקות השירותים בתחום זה ביישוב המגורים.

5. **מאפייני בריאות.** תת פרק זה כלל שתי שאלות סובייקטיביות על הערכת מצב הבריאות הכללי של המרואיין את עצמו וכן על המידה בה מצב בריאותו מקשה או מגביל את יכולתו להשתלב בתעסוקה.

6. **מאפייני רקע –** מגדר, גיל, מצב משפחתי, מספר ילדים, גיל הילדים, ארץ לידה, שנת עלייה ורמת דתיות.

השיטה לאיסוף הנתונים

נתוני הסקר נאספו באמצעות ראיון טלפוני מובנה של אוכלוסיית המחקר בחודשים ינואר – מרץ 2008. בתחילת הראיון הקריא המראיין בפני המרואיינים הקדמה קצרה אשר הציגה את הגוף מטעמו נערך הסקר (משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה), מטרת וחשיבות הסקר וכן הבטחה כי לא יעשה בנתונים שימסרו כל שימוש אחר פרט לצורכי מחקר. משהתקבלה הסכמתו של המרואיין הוחל בראיון, כאמור, שיעור ההיענות היה נמוך ועמד על אחד מתוך חמישה נשאלים.